

Aigües

 **Aigües de
Barcelona**

La gestió responsable

NÚM. 24 / 4a ÈPOCA / OCTUBRE 2018

Garantir la qualitat de l'aigua, una qüestió sensible

Aigües de Barcelona aplica la tecnologia més puntera per oferir la millor aigua de consum

Apostar per la igualtat real d'oportunitats

Aigües de Barcelona treballa per promoure una igualtat efectiva en el seu entorn laboral

El repte de reduir la petjada de carboni

Explicuem un dels eixos del compromís de l'empresa amb el desenvolupament sostenible

La transparència, una eina de proximitat

El Portal Obert afavoreix la comunicació i la confiança amb la ciutadania

Editorials

4

Reportatge

La qualitat de l'aigua, una qüestió sensible

6

Aigües de Barcelona aplica les tecnologies i els sistemes de control més punters per obtenir aigua de consum de la millor qualitat i respondre a la confiança de la ciutadania

Entrevista

Irene Corbella, cap del Servei de Salut Ambiental (ASPCAT)

16

“La tendència serà el control de les aigües de consum amb mecanismes de prevenció”

Fotonotícia

La Festa d'Aigües, un espai per a l'aprenentatge

20

Aquesta iniciativa acosta la complexitat del cicle urbà de l'aigua als infants amb jocs d'aigua i activitats lúdiques

Reportatge

Apostar per la igualtat real d'oportunitats

22

Aigües de Barcelona treballa des de fa anys a promoure una igualtat efectiva, mitjançant polítiques, mesures i col·laboracions amb altres entitats

Actualitat

L'actualitat en 10 tuits

28

Col·laborem amb el voluntariat social; patrocini de l'equip femení del CE Europa; descobreix les xifres del cicle de l'aigua; la Lliga Maker, en marxa; la Fundació Agbar beca joves amb talent...

Reportatge

Reduir la petjada de carboni, un repte constant

30

Aigües de Barcelona desenvolupa projectes per minvar l'impacte de la petjada de carboni, que permet avaluar la contribució de les nostres activitats a la reducció del canvi climàtic

Reportatge

La transparència, una eina de proximitat

34

La transparència, el bon govern i la participació són valors pels quals Aigües de Barcelona continua apostant, com demostra la implementació del Portal Obert

Reportatge

Implicats amb el teixit social

38

El compromís d'Aigües de Barcelona amb el territori es demostra en la seva participació en les activitats que organitzen les entitats socials i culturals de l'àrea metropolitana

La nostra història

El refugi antiaeri de la Central Cornellà

42

Construït durant la Guerra Civil, va servir per protegir la plantilla de la Central dels bombardejos de l'aviació feixista

PORTADA
Tècnics de Gestió de la Qualitat de l'Aigua fent un control a la xarxa.
Foto: Frederic Camallonga

PETJADA ECOLÒGICA

Massa de la publicació (grams)
115,31

Petjada de carboni (grams CO2 equivalent): 140.68.
Publicació convencional: 410.63.
Estalvi aconseguït: 269,95

Residus generats (grams)
57.44.
Publicació convencional: 57.76.
Estalvi aconseguït: 0,32

Consum d'aigua (litres)
76.02.
Publicació convencional: 122.67.
Estalvi aconseguït: 46,65

Consum de matèries primeres verges (grams)
34.53.
Publicació convencional: 172.65.
Estalvi aconseguït: 138,12

Consum d'energia (kWh)
1.68.
Publicació convencional: 5.38.
Estalvi aconseguït: 3,70

CRÈDITS

PRESIDENT DEL CONSELL EDITORIAL: Ignacio Escudero. CONSELL EDITORIAL: José Antonio Castillo, Xavier de Fuentes, Manuel Giraldo, Xavier Iraegui, Núria Latorre, Ana Maresca, Marc Mascareñas i Maria Monzó. DIRECTORA: Maria Salamero. COORDINACIÓ: Albert Alonso. DISSENY: Morillas. EDICIÓ I PRODUCCIÓ: ZETACORP. Publicaciones Corporativas (Grupo Zeta) Consell de Cent, 425, 5ª planta 08009 Barcelona Tel. 93 227 94 16. Director: Òscar Voltas. Subdirector: David Heredia. Coordinació editorial: Núria González i Marta Carrera. Cap de redacció: Toni Sarrià. Redacció: Gemma Figueras, Paco Martínez, Toni Capilla, Laura Manzanera, Antonia Salmerón i Cèlia Mondejar. Maquetació: Cristina Vilaplana, Xavier Julià, Samuel Vergés i Rut Vidal. Col·laboradors: Francesc Rafols, Elías Juárez, Alex Blancafort i Cisco Figueroba (edició). FOTOGRAFIES: Dani Aznar, Frederic Camallonga, Marta Jordi, arxiu d'Aigües de Barcelona, arxiu de Grupo Zeta i agències. DIPÒSIT LEGAL: B. 24090-2012 ISSN: 2385-5878 Revista impresa en paper Symbol Matt Plus (Fedrigioni España).

Ignacio Escudero

**Director general
d'Aigües de Barcelona**

La revisió de la Directiva europea d'aigües de consum (Directiva 98/83/CE), que segurament s'aprovarà l'any que ve, inclou entre les seves recomanacions la necessitat d'augmentar la comunicació per informar sobre la qualitat de l'aigua i fomentar-ne el consum entre la ciutadania. Aquest número que teniu a les mans inclou un ampli reportatge en el qual us expliquem com treballem per sobre fins i tot del que ens exigeix la llei, tot aplicant les tecnologies i els sistemes de control més punters per obtenir l'aigua de consum de la millor qualitat.

Nosaltres coneixem els rigorosos estàndards de qualitat que apliquem a tot el cicle de l'aigua. Sabem quins tractaments fem servir i l'alt grau d'exigència que ens imposen.

Coneixem el laboratori i l'equip de científics de primer nivell que hi treballa, som conscients de la important tasca de Cetaqua, el nostre centre tecnològic, i tenim present la importància de crear xarxa amb el món universitari i l'àmbit de l'R+D.

Però no tothom coneix la complexitat de la feina que duen a terme els nostres professionals, les 24 hores del dia i els 365 dies de l'any, perquè la ciutadania gaudeixi de l'aigua de l'aixeta amb total tranquil·litat. Per aquest motiu, volem evidenciar que si som "La gestió responsable" és perquè vetllem amb responsabilitat per oferir un servei de la màxima qualitat. Tenim el repte i l'obligació d'aconseguir que la ciutadania valori encara més l'aigua que gestionem i distribuïm.

Àngel Simon

**President del
Consell d'Administració
d'Aigües de Barcelona**

Només empreses socialment compromeses poden donar resposta als reptes climàtics actuals. A Aigües de Barcelona apostem per ciutats sostenibles, basades en l'economia circular, amb l'objectiu de lluitar contra el canvi climàtic d'acord amb el que estableixen els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides.

En aquest context, volem fer créixer la confiança de la ciutadania en l'aigua de l'aixeta dels municipis on Aigües de Barcelona és present; que la sentin seva i se sentin tan segurs com nosaltres de beure-la. Fomentar l'ús de l'aigua de l'aixeta s'emmarca dins una estratègia sostenible a curt termini, ja que persegueix reduir significativament els residus i el CO2 que generem.

A llarg termini, implica un salt quantitatiu i qualitatiu respecte a la situació actual.

L'accés a l'aigua de l'aixeta, segura i de qualitat, i l'ús d'ampolles reutilitzables són uns gestos que van en la direcció en la qual treballem des del grup Agbar ja fa anys: el desenvolupament de l'economia circular, el respecte al medi ambient i la reutilització dels recursos. En aquest sentit, integrar hàbits tan saludables com beure aigua de l'aixeta és una gran contribució a aquest objectiu.

Però sols no podem ser actors de canvi. Per això, la sensibilització i la col·laboració de tots els agents implicats i de tota la societat és per a nosaltres una fita per a la qual treballarem de valent.

La qualitat de l'aigua, una qüestió sensible

Aigües de Barcelona sempre aplica les tecnologies i els sistemes de control més punters en cada moment per obtenir aigua de consum de la millor qualitat i respondre a la confiança de la ciutadania

La qualitat de l'aigua és un dels aspectes més importants d'un sistema d'abastament d'aigües de consum, ja que és el que la ciutadania percep més directament i té a més una incidència directa sobre la seva salut. És, per tant, un tema d'extrema sensibilitat. Fruit del seu compromís històric per garantir de manera permanent la qualitat d'aquest bé de primera necessitat, ja a principis del segle XX Aigües de Barcelona es va dotar d'un laboratori pioner en el sector, que amb el pas dels anys ha esdevingut un referent en l'àmbit estatal i internacional. En ell es varen portar a terme els primers controls de qualitat de l'aigua produïda i distribuïda a la població de l'àrea metropolitana, i s'han dut a terme de manera ininterrompuda des de llavors.

També com a reflex de la forta aposta de l'empresa per assolir els més elevats estàndards de qualitat de l'aigua, més recentment, l'any 2009, a més d'instalar les tecnologies més innovadores de tractament, va implantar un sistema de gestió preventiva del risc sanitari que garanteix la total seguretat sanitària de l'aigua de consum. Aigües de Barcelona ha estat la primera companyia del sector a l'Estat espanyol en obtenir la

Som la primera empresa amb la certificació ISO 22000 que garanteix la seguretat de l'aigua

AQUESTA ACCIÓ S'EMMARCA
EN EL PLA AIGÜES 2020
DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE
I CORRESPON AL SEGÜENT OBJECTIU:

Gestionar el recurs de forma eficient, sostenible i innovadora

UNA BONA HIDRATACIÓ DES DE PETITS

Beure aigua cada dia és bàsic per mantenir un bon nivell d'hidratació, sobretot entre els infants.

Tots els departaments involucrats en la producció, el transport i la distribució de l'aigua contribueixen a garantir-ne la qualitat

certificació d'aquest sistema per la norma internacional ISO 22000 de seguretat alimentària. Això significa que l'aigua que es subministra a la població disposa del màxim estàndard de seguretat, com el de qualsevol producte alimentari comercialitzat al món avançat.

Tots els departaments d'Aigües de Barcelona involucrats en la producció, el transport i la distribució de l'aigua de consum contribueixen a garantir-ne la

qualitat d'acord amb la legislació vigent a Europa i amb les exigències del sistema ISO 22000. La gestió de la qualitat de l'aigua i el seu control són duts a terme des de la Direcció de Qualitat de l'Aigua, que disposa d'un dels laboratoris més avançats del sector. L'activitat d'aquesta direcció, composta per un equip pluridisciplinari de professionals altament especialitzats, va molt més enllà del que estableix la corresponent normativa

UNA MATÈRIA ESCASA I VALUOSA

Al laboratori de l'ETAP de Sant Joan Despí es fan controls de qualitat de l'aigua.

El cervell de la gestió

La Unitat de Gestió de Qualitat de l'Aigua planifica i gestiona els plans de control de la qualitat de l'aigua i és l'encarregada de difondre la informació generada en la seva aplicació, juntament amb altres dades d'explotació rellevants, per tal que es conegui l'estat de la seva qualitat a tot l'abastament d'aigua potable i a l'àmbit del sanejament, així com la seva relació amb les condicions operatives dels sistemes. Col·labora amb les diferents direccions en la millora contínua dels processos i del sistema preventiu de gestió de riscos sanitaris aplicat tant a les aigües potables com a les regenerades. Manté a més la interlocució diària amb les autoritats sanitàries encarregades de supervisar la correcta operació del sistema d'abastament i la garantia sanitària de l'aigua subministrada.

REUNIÓ DE TREBALL

Responsables de la Unitat de Gestió de Qualitat de l'Aigua. D'esquerra a dreta: Josep Maria Agulló, Meritxell Minoves, Jordi Martin i Verònica García.

Col·laboració amb Cetaqua

La Dra. Susana González, cap de l'Àrea de Qualitat de Cetaqua, argumenta que la col·laboració amb Aigües de Barcelona és molt elevada "perquè per tenir l'aigua potable durant el seu tractament i distribució el més controlada i segura possible és necessari comptar amb equips o tecnologia que ens permetin reduir el temps de detecció de qualsevol risc". Entre les principals línies d'R+D que es desenvolupen conjuntament en l'àmbit de l'aigua "treballem principalment en la verificació de nous equips de mesura en temps real. Tenim una plataforma de sensors a l'edifici de Collblanc que ens permet simular condicions que es donen a la xarxa de distribució. I estem acabant d'enllestir una segona plataforma a l'ETAP de Sant Joan Despí. Disposar d'aquets espais permet generar grans volums de dades que, amb el tractament adequat, poden arribar a proporcionar molta informació sobre els equips sota estudi. També col·laborem en l'estudi d'altres temàtiques com la percepció del consumidor, els plans sanitaris per a la quantificació i gestió de riscos, i els nous possibles riscos en l'aigua causats per nous contaminants".

Control des de l'inici

L'inici del procés que porta l'aigua de consum als clients se situa a l'Estació de Tractament d'Aigua Potable (ETAP) de Sant Joan Despí, on es capta l'aigua del riu Llobregat, que representa el 51,5% de totes les fonts d'abastament. Sergio Montes, tècnic de control de tractament a l'ETAP, explica que "tenim un pla de control que garanteix la qualitat de l'aigua a totes les fases de la potabilització. Estem atents a qualsevol incidència, com episodis de pluja o excés de terbolesa o d'amoni, per tancar les comportes que capten l'aigua en cas de necessitat". El procés de potabilització inclou tractaments com la dosificació de reactius, la decantació d'aigua clarificada i la filtració per sorra. "A partir d'aquest moment –comenta–, l'aigua es reparteix en dues línies. Una tracta amb carbó actiu i ozó i l'altra segueix un tractament avançat amb membranes d'ultrafiltració (UF) i d'osmosi inversa, tecnologia que apliquem des del 2009. Al final, l'aigua necessita una lleugera mineralització per ajustar la mescla de les dues línies. En aquest punt, l'aigua també es clora per assegurar un bon equilibri i la millor qualitat. A l'ETAP es potabilitza una mitjana de 4.000 litres d'aigua per segon, el que implica una inversió en tecnologia i instal·lacions molt alta i constant".

Es porten a terme nombrosos projectes d'R+D nacional i internacional en col·laboració amb Cetaqua i múltiples centres de recerca

(per exemple en el nombre i tipus de paràmetres que es controlen en les aigües) i té com a un dels seus pilars fonamentals la innovació.

En aquest sentit, resulta molt important la plataforma de sensors d'Aigües de Barcelona que operen els tècnics del Centre Tecnològic de l'Aigua (Cetaqua). Es tracta d'un banc de proves que permet provar nous equips que surten al mercat per mesurar paràmetres químics i microbiològics i avaluar com respondran abans d'instal·lar-los en un emplaçament

real, amb proves en diferents condicions operatives. Un cop acabat el corresponent estudi, s'avalua que cada equip és l'adient per ser emprat en una instal·lació real d'Aigües de Barcelona i si la informació que aporta és prou valuosa. El coneixement aportat ha permès instal·lar sensors nous, per exemple, per al control de la càrrega microbiana de l'aigua tractada per osmosi inversa o reubicar sensors que ja estaven instal·lats però que no estaven col·locats en la seva localització òptima per donar-los noves aplicacions, com la protecció davant d'atacs intencionats.

CONTROL DES DEL PRIMER MOMENT

Plataforma amb sensors que controlen la composició de l'aigua del Llobregat al punt de captació a l'ETAP de Sant Joan Despí.

“Som una mena d'assessors tècnics per als nostres clients”

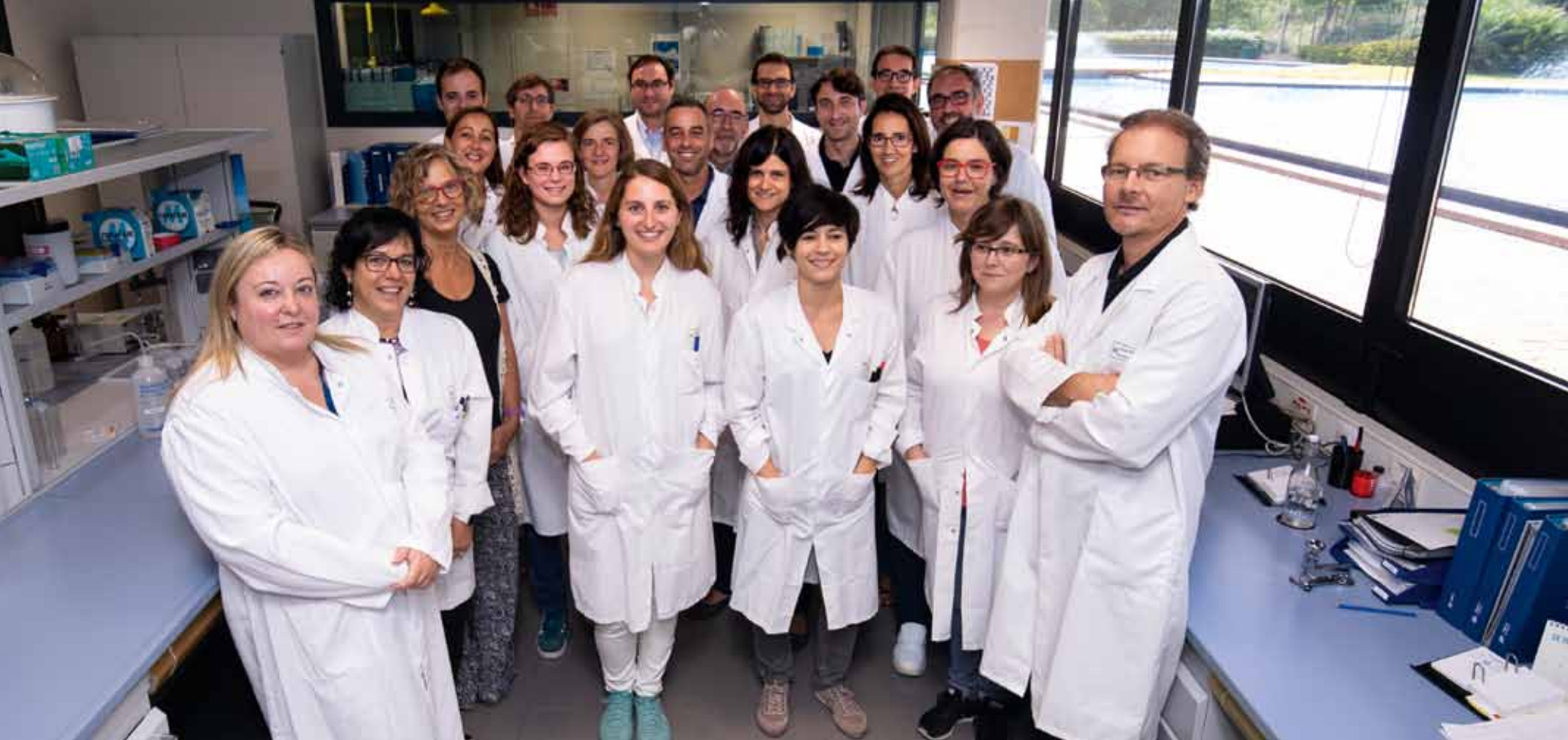
Raül Cifuentes i Àlex Vilaplana són tècnics de Gestió de Qualitat de l'Aigua del Laboratori d'Aigües de Barcelona. A banda de la tasca de control, també atenen les incidències que es produeixen a la xarxa. “En cas de fuga, hem d'esbrinar si el problema s'ha produït per causa nostra o per causes externes, com una filtració del clavegueram o de soterranis particulars –comenten–. A més, ens encarreguem de posar les canonades en servei després d'una intervenció, ens assegurem que tot estigui de la manera correcta”. En la seva tasca d'atenció de reclamacions de la qualitat de l'aigua rebudes dels consumidors, defensen que “es podria dir que som una mena d'assessors tècnics per als nostres clients. El més important és que estiguin ben atesos i quedin satisfets amb el servei que oferim. Sempre anem una mica més enllà del que marca la normativa, el que demostra el compromís de la companyia”. Per poder controlar la xarxa, treballen amb uns 130 analitzadors, “cobrim tot el territori, des de Montgat fins a les Botigues de Sitges, a Castelldefels. Per això valorem molt el suport que rebem de totes les direccions de Zona”. També disposen d'una flota de laboratoris mòbils “que ens permeten fer les primeres anàlisis al mateix punt de la incidència: agafar mostres d'aigua, comprovar els nivells de clor.. Ens fa ser molt àgils en la nostra capacitat de resposta”.

Supervisors de la qualitat de l'aigua

Els tècnics de Gestió de Qualitat de l'Aigua a la Xarxa són l'enllaç entre la Direcció de Qualitat de l'Aigua i l'Explotació. Supervisen la qualitat de l'aigua a la xarxa, ajusten les reclamacions, duent a terme les anàlisis de control necessàries per obtenir informació de primera mà, i són el contacte amb les direccions de Zona i amb els clients per temes relacionats tant amb la qualitat de l'aigua (per exemple, atenció de reclamacions), com amb possibles afeccions a tercers (com la gestió de fuites). Intervenen a més sobre el terreny en operacions o situacions que podrien afectar la qualitat de l'aigua: desinfeccions després de posar en servei una canonada, control de possibles intrusismes, etc. Són, per tant, una figura essencial en la vigilància del sistema i per garantir la total seguretat de l'aigua subministrada per Aigües de Barcelona.

“La flota de laboratoris mòbils ens fa ser molt àgils en la resposta”

UN GRUP PLURIDISCIPLINARI

Equip de la Direcció de Qualitat de l'Aigua, al Laboratori d'Aigües de Barcelona.

La divulgació és una de les tasques més importants que porta a terme el personal tècnic de la Direcció de Qualitat de l'Aigua

Publicacions i conferències

Fruit de l'activitat d'innovació, es porten a terme nombrosos projectes d'R+D nacionals i internacionals, en col·laboració amb múltiples centres de recerca, amb Cetaqua al capdavant, i universitats, així com activitats de recerca aplicada interna. Una de les tasques més destacades i de més valor afegit dutes a terme pel personal tècnic de la Direcció de Qualitat de l'Aigua en aquest àmbit són les publicacions en revistes científiques referents en el camp de l'anàlisi i la qualitat de l'aigua, així com les presentacions fetes en els congressos internacionals més importants del sector. Bianualment es fa una recopilació d'aquestes publicacions i presentacions (en format CD o, darrerament, en llaips de memòria), que es distribueix internament, a les visites i als grups de relació d'interès, per divulgar la feina feta. S'acaba d'editar la recopilació 2016-2017 de publicacions científiques i presentacions a congressos.

“El grau de seguretat és un dels més alts al món”

Per al Dr. Albert Bosch, catedràtic del Departament de Microbiologia de la UB i especialista mundial en virus, el grau de seguretat de l'aigua de consum a l'àrea metropolitana de Barcelona "és molt elevat, tal com demostren els resultats de l'exhaustiu control de molts paràmetres que s'aplica a mostres de molts tipus i procedències, així com a mostres de diferents tractaments aplicats en el procés de potabilització. En el cas específic de la seguretat virològica, el grau de seguretat és un dels més alts en l'àmbit mundial, considerant el ventall de virus que es monitoritza". Col·labora amb el Laboratori d'Aigües de Barcelona des del 1981, i destaca la importància "de l'ús de clor en el tractament de les aigües de consum". "Continua sent el tractament de referència per l'efecte residual protector que proporciona. No obstant, la possible aparició de compostos organoclorats i l'alteració organolèptica després de la cloració han portat a reduir els nivells de clor emprats, aplicant tractaments alternatius addicionals". Entre els principals reptes en matèria de seguretat microbiològica de l'aigua, comenta que "no hi ha una correlació entre el comportament de virus i bacteris enfront de tractaments d'eliminació de microorganismes. Cal avaluar l'eficàcia dels esmentats tractaments sobre els patògens vírics més rellevants que es poden trobar en aigües contaminades, sobretot els nous tractaments que s'han desenvolupat per reduir els nivells de clor emprats".

“Les millores tecnològiques han permès millorar la qualitat de l'aigua”

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) fa la vigilància i el control dels factors ambientals que poden tenir un impacte en la salut de la ciutadania. "En l'àmbit de les aigües de consum humà", comenta Anna Gómez, cap del Servei de Qualitat i Intervenció Ambiental de l'ASPB, "realitzem periòdicament dos tipus d'inspeccions: una d'elles és una inspecció documental dels autocontrols que Aigües de Barcelona aplica en la gestió del subministrament. Verifiquem que es doni compliment a tots els elements que conformen el pla d'autocontrol, des del número d'anàlisis requerides per normativa, els resultats de la qualitat de l'aigua, les activitats de manteniment i gestió de les infraestructures que conformen la xarxa d'abastament, així com la gestió d'incidències i possibles incompliments de la qualitat de l'aigua. El segon tipus d'inspecció constitueix visites a les infraestructures de la xarxa d'abastament (pous, ETAP, dipòsits, impulsions i xarxa de canonades), on verifiquem que les condicions sanitàries d'aquestes infraestructures són adequades per al subministrament de l'aigua de consum". Anna Gómez destaca que "durant els darrers deu anys s'ha produït un canvi considerable en la qualitat de l'aigua a la ciutat. Les millores tecnològiques que s'han implantat a la potabilització de l'aigua del Llobregat han permès millorar la qualitat de l'aigua resultant, abaixant-ne la salinitat i el contingut de matèria orgànica. D'altra banda, les infraestructures construïdes i que connecten les diferents zones de subministrament de la ciutat fan que actualment la divisió geogràfica de dues qualitats d'aigua diferenciades a la ciutat (Ter o Llobregat) ja no sigui tan evident. L'aigua procedent del Llobregat pot arribar a zones de la ciutat on històricament només se servia aigua d'origen Ter, i a la inversa".

Novetats legislatives

Actualment ens trobem en un moment d'importants canvis legislatius: si l'any 2016 es va publicar un nou Reial decret referent a la qualitat radiològica de les aigües de consum (en transposició de la Directiva europea EURATOM), molt recentment s'acaba de publicar el Reial decret 902/2018, que modifica el Reial decret que en regula la qualitat (RD 140/2003).

El canvi més rellevant és la revisió completa de la Directiva europea d'aigües de consum (Directiva 98/83/CE), que la Unió Europea està preparant fa temps, amb previsió que s'apropi el proper any. Molts dels canvis més

destacats ja han estat adoptats per Aigües de Barcelona, en una aposta clara per avançar-se a les noves tendències legislatives: la implantació d'un sistema d'avaluació i gestió de riscos sanitaris (certificat ISO 22000 des de l'any 2009); el control de nous contaminants emergents amb mètodes d'alta complexitat ja implantats al Laboratori d'Aigües de Barcelona, o la informació a la ciutadania sobre la qualitat de l'aigua que rep, informació publicada al web d'Aigües de Barcelona des de fa anys i que està disponible per tant *on line*.

Fruit de tota aquesta tasca, Aigües de Barcelona posarà en marxa properament una campanya per fomentar el consum d'aigua de l'aixeta. La primera fase es centrarà en la restauració.

Aigües de Barcelona ja ha adoptat molts dels canvis que plantejarà la nova Directiva europea d'aigües de consum

CONTROLS CONTINUS

Els tècnics de Gestió de Qualitat de l'Aigua fan controls en resposta a les incidències i supervisen que tot estigui correcte a la xarxa.

Conveni amb la Universitat de Barcelona

El Laboratori d'Aigües de Barcelona disposa de convenis amb diferents universitats i centres de recerca per tal de poder abordar el control de paràmetres d'elevada complexitat, que requereixen del coneixement i les infraestructures tècniques de centres especialitzats. La primera d'aquestes col·laboracions, amb el Departament de Microbiologia de la Universitat de Barcelona (UB), data del 1981. Poc més tard, el 1986, es va signar un conveni a través de la Fundació Bosch i Gimpera, també de la UB, que, a més de ser el primer conveni d'R+D signat per Aigües de Barcelona, va ser un dels primers gestionats per aquesta fundació. L'acord va permetre a Aigües de Barcelona ser la primera empresa del sector en portar a terme el control de virus en les aigües naturals i de consum, col·laborant amb un grup de recerca punter a nivell mundial, i s'ha mantingut ininterrompudament des de llavors, incorporant les novetats tècniques sorgides en aquest camp científic. Per commemorar les més de tres dècades del conveni, el Consell Social de la UB i de la Fundació Bosch i Gimpera atorgarà a Aigües de Barcelona un reconeixement a l'excel·lència en la col·laboració publicoprivada en la propera edició dels seus premis, que se celebrarà l'11 de desembre a l'Aula Magna de la Universitat de Barcelona.

“Per a una bona hidratació, cal consumir aigua cada dia”

Més de la meitat del nostre pes corporal és aigua i, en els nens, aquesta proporció encara és més alta. L'aigua és un element vital perquè el nostre organisme funcioni correctament. Com explica la Dra. Marta Simó, del Servei de Pediatria de l'Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona, “necessitem aigua per mantenir una correcta circulació de la sang, per poder eliminar les toxines i detritus del nostre organisme mitjançant l'orina, perquè hi hagi prou saliva per protegir-nos de les càries, evitar infeccions respiratòries gràcies a les secrecions respiratòries, digerir correctament els aliments, mantenir els ulls sans gràcies a les llàgrimes, etc.”. Per això, la Dra. Simó comenta que “per mantenir un bon nivell d'hidratació, cal consumir aigua cada dia. En funció de l'edat, el pes, l'exercici físic, la calor i humitat de l'ambient, necessitem beure més o menys líquids. Els primers mesos de vida els nadons necessiten aproximadament uns 700 ml al dia, i cal augmentar la quantitat fins arribar a aproximadament uns 2 litres/dia a l'edat adulta”. Encara que també tenen aigua les verdures i les fruites, les sopes o la llet, “sovint substituïm l'aigua per les begudes ensucrades (sucs, refrescos, llets endolcides, llets vegetals, aigües de gustos, begudes de té o cafè...). Aquestes begudes no són tan saludables, ja que es relacionen amb l'obesitat infantil o amb les càries. La millor manera d'hidratar-se és bevent aigua, i la millor manera d'agafar aquest bon hàbit de salut és fer-ho des de la infància –assegura la Dra. Simó–. L'aigua no engreixa, no provoca càries, no canvia el gust dels menjars i és barata”.

TRES DÈCADES DE FRUCTÍFERA COL·LABORACIÓ

Els responsables científics del conveni d'R+D amb la Fundació Bosch i Gimpera. D'esquerra a dreta, el Dr. Francisco Lucena; Belén Galofré i Miquel Paraira, responsable de Microbiologia i director de Laboratori d'Aigües de Barcelona, respectivament, i el Dr. Albert Bosch.

“La millor manera d'agafar el bon hàbit de salut de beure aigua és fer-ho des de la infància”

Entrevista

Irene Corbella

Cap del Servei de Salut Ambiental. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. Agència de Salut Pública de Catalunya

“La tendència serà el control de les aigües de consum amb mecanismes de prevenció”

UNA GARANTIA PER A LA SALUT PÚBLICA

Irene Corbella, al seu despatx a l'ASPCAT, l'agència que controla el procés de subministrament d'aigua.

En matèria d'aigües de consum al nostre país, l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT) engloba el control de tot el procés del subministrament de l'aigua i l'impuls de les accions oportunes per garantir que aquesta sigui segura per al consumidor. Des de la seva posició, Irene Corbella, de la Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut, ens dóna a conèixer els trets imprescindibles per entendre els reptes (tècnics, científics, legislatius, de control...) que representa garantir la qualitat de l'aigua de consum per als més de tres milions d'habitants de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Quines són les funcions de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, i més concretament del seu departament, en l'àmbit de les aigües de consum a Catalunya?

La Llei 18/2009, del 22 d'octubre, inclou dins les prestacions en matèria de salut pública la promoció i la protecció de la salut i la prevenció dels factors de risc derivats de l'aigua i dels aspectes ambientals que puguin repercutir en la salut de les persones. Aquesta llei crea l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT), amb l'objecte de proporcionar els serveis de salut pública que corresponguin al Departament de Salut. En aquest marc, d'acord amb les responsabilitats i competències que estableix el Reial decret 140/2003, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà, en base al programa de vigilància i control sanitari de les aigües de consum humà de Catalunya i amb la finalitat de donar resposta als objectius del Pla de Salut de Catalunya 2016-2020, l'ASPCAT du a terme anualment un programa de vigilància i control de les aigües de consum. Aquest programa inclou la vigilància de la qualitat microbiològica, fisicoquímica i de radioactivitat de les aigües, el control de les condicions sanitàries dels sistemes de subministrament, el control de la desinfecció de l'aigua i la supervisió de l'autocontrol implementat per les entitats

“L'experiència d'Aigües de Barcelona ens suposa una font molt valuosa de coneixement i expertesa”

que gestionen el proveïment de l'aigua de consum humà. En base als resultats del programa, i davant incompliments o incidents que puguin repercutir sobre la salut, en coordinació amb les entitats gestores, els ajuntaments i l'Agència Catalana de l'Aigua, s'impulsen les mesures oportunes a fi i efecte que les aigües subministrades siguin aptes per al consumidor. D'altra banda, l'ASPCAT participa en l'elaboració de projectes normatius i l'establiment de criteris sanitaris sobre la matèria, en projectes de recerca i en l'àmbit de la difusió de la informació i la formació.

Quins són els reptes que es plantegen davant les darreres i les properes novetats legislatives referents a la qualitat de l'aigua de consum?

Els principals reptes que considerem d'interès per a la salut pública són, d'una banda, l'èmfasi que cal posar en la prevenció en els sistemes de subministrament d'aigua de consum i, d'altra banda, la incorporació constant del nou coneixement científic en les regulacions i criteris sanitaris per garantir la qualitat i la seguretat de l'aigua. Considerem important impulsar la implantació de la gestió del risc basada en els plans sanitaris de l'aigua o similars en els sistemes de subministrament d'aigua de consum. És una eina amb un

enfocament preventiu molt important perquè permet detectar els possibles perills i riscos de l'aigua en qualsevol punt del procés abans del seu subministrament, augmentant la garantia de subministrar en tot moment aigua apta per al consum. Pel que fa als canvis normatius, destaquem els que afecten als tipus de paràmetres de control i a les modificacions dels seus valors paramètrics. Un exemple n'és la introducció recent que hi ha hagut de nous paràmetres de radioactivitat i les modificacions que s'estan treballant en l'àmbit europeu, en base al coneixement científic actual i les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut, sobre paràmetres nous fins ara no inclosos en la relació de criteris per determinar la seguretat de l'aigua.

Com valora la seva col·laboració amb Aigües de Barcelona davant d'aquests reptes?

Aigües de Barcelona sempre ha estat una entitat capdavantera en la gestió de l'aigua de consum humà. En són un exemple el control analític exhaustiu que du a terme, els sistemes de control en línia, la implantació de la gestió basada en el risc (ISO 22000), la capacitat tecnològica, etc. La seva llarga experiència en matèria d'aigües i la seva presència internacional suposa per a nosaltres una font molt valuosa de coneixement i expertesa, que agraïm seguir

poder compartint tal com hem fet fins ara. La nostra relació amb Aigües de Barcelona és un exemple de treball col·laboratiu, basat en la confiança, que condueix a millorar la seguretat de l'aigua i la protecció de la salut de la població.

Quin serà en el futur el rol de l'administració sanitària en la implantació dels plans sanitaris o plans de seguretat de l'aigua en els sistemes de subministrament? Com s'abordarà?

Tal com ha establert el nou Reial decret 902/2018, de 20 de juliol, els plans sanitaris de l'aigua (PSA) seran obligatoris com a mínim per a les zones de subministrament de més de 50.000 habitants. Aquest PSA haurà de ser aprovat per l'autoritat sanitària. D'altra banda, l'ASPCAT impulsarà accions per tal de promoure que es vagi implantant aquest model de gestió del risc en tots els abastaments d'aigua de consum de Catalunya, en col·laboració i coordinació amb l'administració local i les entitats gestores, atès que és la forma més eficaç de garantir de forma continuada la seguretat d'un sistema de subministrament d'aigua.

Quina és la situació de la presència de radioactivitat a les aigües de Catalunya i com se n'està plantejant el control des de l'Agència?

Abans de la publicació del Reial decret 314/2016, de 29 de juliol, el control de la radioactivitat estava previst i es portava a terme en zones de subministrament amb captacions d'aigua superficial o subàlvies amb possibles afectacions de radioactivitat artificial. Arran d'aquest RD, que estableix que abans del 15 de setembre de 2019 caldrà que l'autoritat sanitària porti a terme la caracterització de cadascuna de les masses d'aigües subterrànies que s'utilitzen per a captació d'aigua destinada al consum humà des del punt de vista de l'exposició al radó (font de radioactivitat natural), l'any 2017 vàrem iniciar la caracterització de les zones d'abastament pel que fa a aquest paràmetre, en col·laboració amb l'Agència Catalana de

GESTIONAR EL RISC
Per Irene Corbella, s'ha de treballar en la implantació de la gestió del risc en els plans sanitaris de l'aigua.

L'Aigua. Aquesta caracterització permetrà avaluar l'estat de situació al respecte i adoptar, si escau, les mesures de gestió que siguin necessàries. Pel que fa a la dosi indicativa (DI), cal tenir en compte els principis generals establerts a la norma per al control de les substàncies radioactives, és a dir, és necessari efectuar el control quan hi hagi present una font de radioactivitat i no es pugui demostrar (en base a estudis representatius, dades de

control o altre tipus d'informació) que durant un període de cinc anys la DI es mantindrà per sota del valor paramètric.

Quines creu que seran les tendències futures en el control de les aigües de consum? En què creu que les empreses subministradores haurien de prioritzar els seus esforços?

Creiem que la tendència a seguir ha de ser i serà el control de les aigües de consum basat en mecanismes de prevenció, sota els principis d'avaluació i gestió del risc, en línia amb les directrius dels plans sanitaris de l'aigua de l'Organització Mundial de la Salut, perquè és el que dona més garantia al consumidor sobre la seguretat de l'aigua. En aquest sentit, és important la col·laboració de les entitats de subministrament, en concret entre els gestors d'una mateixa zona, compartint la informació necessària, a fi i efecte de sumar esforços, economitant despeses i garantir la màxima qualitat de l'aigua en tot moment. Així mateix, el treball en xarxa entre totes les entitats implicades proporciona una millor i més ràpida capacitat de resposta davant qualsevol incident o incompliment. Un altre aspecte cada vegada més rellevant és la informació al consumidor, la qual ha de ser el més actualitzada i completa possible. Creiem que és important disposar de mitjans que permetin que qualsevol persona pugui conèixer les característiques i la qualitat de l'aigua de la zona on es troba, d'una forma àgil i senzilla. Aquest fet entenem que ajuda a donar confiança a la població sobre l'aigua que se li subministra.

“Incorporar aigües regenerades és una possibilitat coherent”

Irene Corbella creu que “els avenços tecnològics permeten actualment tractar l'aigua fins a uns nivells de qualitat molt elevada, donant-li un ampli ventall d'usos”. En aquest sentit, les aigües regenerades formen part d'aquest recurs disponible, “el qual, en funció de la qualitat adquirida, es pot aprofitar per a diferents usos. La reutilització d'aigües regenerades suposa beneficis d'estalvi d'aigua, atès que permet aprofitar aquesta aigua per a usos que no requereixen la qualitat d'aigua de consum. D'altra banda, evita

el malbaratament del recurs hídric i significa fer-ne un ús responsable en el marc de l'economia circular de l'aigua, tenint present, a més, els reptes que ens depara el canvi climàtic”. L'ASPCAT treballa incorporant, en qualsevol projecte de reutilització, la visió de la prevenció dels riscos per a la salut, “assegurant que es realitzi una avaluació del risc prèvia i que s'estableixin les mesures oportunes de gestió del risc”. Afegeix que pel que fa a la incorporació d'aigües regenerades en masses d'aigua destinades a la

producció d'aigua de consum “amb la tecnologia disponible, els coneixements científics i els mètodes analítics actuals, és una possibilitat coherent de valorar i estudiar en tant que sigui d'interès o necessari en el marc de la planificació hidràulica de Catalunya, sempre que es pugui garantir que l'aigua de consum sigui segura per a l'usuari en tot moment, tant pel que fa als paràmetres microbiològics com als fisicoquímics, i preveient els riscos a curt, mitjà i llarg termini”.

UNA OPCIÓ PER VALORAR
La incorporació d'aigües regenerades a la producció d'aigua de consum és una opció amb molt de futur. A la imatge, Estació Depuradora d'Aigües Residuals (EDAR) del Baix Llobregat.

La Festa d'Aigües, un espai per a l'aprenentatge

Aquesta iniciativa acostua la complexitat del cicle urbà de l'aigua als infants amb jocs i activitats lúdiques

Des de fa anys, la Festa d'Aigües, d'Aigües de Barcelona, s'ha convertit en una eina d'aprenentatge dirigida a infants entre 3 i 12 anys que viuen als municipis on la companyia cobreix el servei d'abastament. Amb jocs i activitats creades específicament per a ells, els nens i nenes descobreixen com funciona el subministrament d'aigua en una ciutat o què passa quan s'obre l'aixeta. També participen en accions per fomentar el reciclatge de residus. A més, amb l'app *La família Riera*, poden ajudar aquesta família virtual a estalviar aigua en les seves tasques quotidianes (posar una rentadora, rentar els plats...), rutines que els infants podran aplicar a casa seva, ja que hauran après la importància de cuidar un bé escàs i tan valuós a casa nostra com l'aigua. Es pot consultar el calendari de la festa al web lafestadaigues.cat.

Apostar per la igualtat real d'oportunitats

Aigües de Barcelona treballa des de fa anys per promoure una igualtat efectiva, mitjançant polítiques, mesures i col·laboracions amb altres entitats

PART FONAMENTAL DE LA COMPANYIA

Les dones tenen un paper rellevant en el dia a dia d'Aigües de Barcelona.

El compromís de la Direcció d'Aigües de Barcelona amb la igualtat es va plasmar el 7 de març de 2014 en un document signat pel director general, Ignacio Escudero, en el qual s'estableix "la igualtat d'oportunitats entre dones i homes com a principi estratègic de la Política Corporativa i de Recursos Humans" de l'empresa. A més, s'assumeix aquest principi d'igualtat "en tots i cadascun dels àmbits en què es desenvolupa l'activitat de l'empresa, des de la selecció a la promoció, passant per la política salarial, la formació, les condicions de treball i ocupació, la salut, l'ordenació del temps de treball i la conciliació".

Un any més tard, el 2015, es va signar el primer Pla d'Igualtat d'Aigües de Barcelona, que recull com a objectiu fonamental la promoció de la igualtat real i efectiva entre dones i homes i evitar qualsevol tipus de discriminació laboral. Aquest pla, en vigor fins al 2019, assenyalava uns objectius prioritaris: fomentar l'increment de la participació

El 2015 es va signar el primer Pla d'Igualtat, vigent fins al 2019, amb l'objectiu de fomentar la participació de la dona a l'empresa

AQUESTA ACCIÓ S'EMMARCA EN EL PLA AIGÜES 2020 DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE I CORRESPON AL SEGÜENT OBJECTIU:

Promoure un entorn de treball equitatiu, equilibrat i saludable

de la dona a l'empresa; augmentar la permanència en l'ocupació de les dones; potenciar el nivell formatiu de les dones amb l'objectiu de facilitar-ne la promoció professional; facilitar una major representació de la dona en aquelles categories o nivells en què tingui una menor representació; eliminar tota forma de discriminació, directa o indirecta, en el si de l'organització;

facilitar la conciliació de la vida personal, familiar i laboral de totes les persones treballadores; prevenir i evitar situacions d'assetjament; integrar la perspectiva de gènere en la gestió dels recursos, i difondre una cultura empresarial compromesa amb la igualtat i que impliqui tota l'organització.

Una política transversal

Aquest compromís per posar en valor el paper de les dones afecta de forma transversal totes les àrees i departaments d'Aigües de Barcelona. Direcció, comandaments, treballadors

"He tingut les mateixes oportunitats"

Marta Salamero és la directora de Zona Llobregat Nord. Enginyera industrial, va assumir aquest càrrec el juliol de 2010. Prèviament havia estat directora de Zona Besòs. "Mai m'he sentit discriminada, ni he sentit que hagi tingut menys oportunitats que un home, he tingut les mateixes, ni que m'hagi hagut d'esforçar més. En aquest sentit, la meua experiència en Aigües de Barcelona és molt positiva", explica. Admet que les coses, afortunadament, "han canviat molt a la societat i també dins de la companyia", que cada cop es preocupa més per garantir la igualtat, assegurant per exemple la paritat tant en el Comitè de Direcció com en els càrrecs de responsabilitat. Tot i això reconeix que encara hi ha alguna assignatura pendent: "per exemple, Operacions és un àmbit encara massa masculinitzat. Potser és perquè hi ha menys dones amb formació tècnica en l'àmbit de l'FP. A més, el nostre és un servei 24x7, i això exigeix disposar de personal amb torns, el que pot dificultar la conciliació". Per evitar aquest desequilibri, l'empresa fomenta cursos de grau dirigits específicament a dones, però Marta Salamero reconeix que costa trobar aquest perfil: "moltes noies no s'ho plantegen perquè pensen que és una feina d'homes".

Participació en el programa de mentoria M2m, de la UPC

Mireia Hernan, enginyera tècnica i llicenciada en Administració i Direcció d'Empreses i membre de la direcció de Comunicació i Desenvolupament Sostenible d'Aigües de Barcelona, és la presidenta del Club de Dones Politécniques pel Canvi Professional, format per titulades a la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). Entre els seus projectes, destaca el programa de mentoria M2m, que fomenta el desenvolupament de les estudiants i titulades de la UPC en els àmbits acadèmic i/o professional gràcies a la implementació de parelles, formades per una mentora, que aporta la seva expertesa, i una mentorada, estudiant o titulada en fase d'integració en el món professional. Maria Monzó, enginyera industrial i directora d'Innovació i Coneixement d'Aigües de Barcelona, ha estat una de les mentores al programa M2m aquest any. Quan li van proposar participar-hi no va dubtar "perquè les noies que estudien no tenen referents tecnològics femenins, i sobretot que arribin a determinats càrrecs de

responsabilitat. Les mentores les ajudem a millorar els seus punts febles i a potenciar les seves fortaleeses". La seva mentorada ha estat Neus Pagès, que va arribar al programa M2m a través del web dels *alumni* de la UPC: "Jo havia acabat el doctorat en Enginyeria de Processos Químics i estava buscant feina en el sector de l'aigua, en l'àmbit de l'R+D i la innovació. No coneixia gaire bé els àmbits del sector i volia expertesa per informar-me, avaluar possibles sortides professionals, quins perfils es requerien, etc.". Per Maria Monzó, el programa M2m estableix "una relació *win-win*. La mentorada desenvolupa eines per afrontar la incorporació al mercat laboral, des de generar un currículum amb garanties fins a identificar els objectius, els valors i la missió de l'empresa o potenciar les seves fortaleeses en una entrevista. "Amb aquest programa, les mentores tenim una finestra oberta a les noves generacions i podem conèixer el nou talent femení i ens permet, a dones de la meva posició, apoderar-les i ajudar-les

en la presa de decisions en el seu inici en la vida laboral. En el meu cas, crec que la meva experiència l'ha pogut ajudar a tenir més confiança en si mateixa". Les dues van tenir un seguit de reunions entre els mesos de novembre i juny, en les quals van treballar aquests aspectes i d'altres. Neus Pagès, que ha trobat feina com a consultora mediambiental en una empresa privada, reconeix que la mentoria "m'ha ajudat a integrar-me al mercat laboral. Sóc realista i sé que hauré d'adaptar la meva orientació laboral, conciliant-la amb la meva vida familiar, però l'exemple de Maria Monzó, que no ha renunciat a res i ha arribat on ha arribat, és un gran estimul".

UNA RELACIÓ DE CONFIANÇA

Neus Pagès, mentorada, i Maria Monzó, directora d'Innovació i Coneixement d'Aigües de Barcelona, la seva mentora en el programa M2m.

L'Acord de Conciliació del 2016 comptava amb mesures de conciliació familiar i laboral que es van incorporar al Conveni Col·lectiu

TAMBÉ EN OPERACIONS

La dona s'està incorporant a totes les àrees de l'organització.

i representació de la part social estan implicats en què les accions que cal dur a terme permetin una representació equilibrada entre homes i dones a l'empresa. Com en altres àmbits, Aigües de Barcelona ha anat una mica més enllà de l'estricta marc legal per sensibilitzar els integrants de l'organització sobre la correcta integració de la cultura i la política d'igualtat en l'estratègia de l'empresa.

En els processos de gestió de Recursos Humans (selecció, promoció i desenvolupament, i formació), les accions acordades tenen per objecte revisar i realitzar un seguiment continu de les condicions laborals quant als tipus de contracte, la jornada, l'assignació d'horaris, les baixes, etc., sempre desagregades per gènere. Igualment, es vetlla pel desenvolupament de la plantilla a través d'un correcte aprofitament del seu potencial, talent i competències. També s'ha treballat en la tasca de difusió dels

"Les coses han canviat molt"

Maria Rosa Boleda, doctora en Química Analítica del Medi Ambient i la Pol·lució i llicenciada en Química Orgànica, és la responsable del Laboratori de Química Orgànica de la Direcció de Qualitat de l'Aigua i va entrar a treballar a Aigües de Barcelona l'any 1990. "Vaig començar a la planta pilot de Sant Joan Despí, on en aquella època hi havia molt poques dones en llocs tècnics", explica. "Des de llavors les coses han canviat molt i des de l'empresa s'han dut a terme algunes iniciatives perquè les dones tinguin les mateixes oportunitats que els homes", comenta. També creu que s'han fet avenços en el tema de la conciliació, sobretot si ho compara amb quan ella tenia els fills petits. Maria Rosa Boleda va substituir el seu antecessor al càrrec el 2010 i, encara que al seu departament la presència de dones iguala la d'homes, no passa el mateix en llocs de més responsabilitat. Creu que "encara queda un llarg camí per recórrer, que passa sobretot per un canvi de mentalitat, però des de la companyia s'estan fent passos en la bona direcció".

El certificat d'Empresa Flexible i Responsable reconeix Aigües de Barcelona per les seves polítiques d'igualtat

avenços aconseguits en matèria d'igualtat, i en la revisió constant de la neutralitat del missatge i la imatge proporcionada per l'empresa en les seves diverses comunicacions.

En matèria de conciliació personal, familiar i laboral, el març del 2016 es va firmar el segon Acord de Conciliació, amb mesures que es van incorporar al Conveni Col·lectiu d'Aigües de Barcelona, com la possibilitat d'acumular les hores de lactància en 15 dies laborables, la reserva del lloc de treball en cas d'excedència per cura de menors de tres anys o l'adaptació de la jornada per a dones embarassades a partir de les 30 setmanes de gestació.

Altres aspectes que s'han treballat a Aigües de Barcelona són el compliment del principi d'igualtat retributiva entre dones i homes i la prevenció de riscos laborals associades a l'embaràs i la lactància. L'abril de 2014 es va aprovar, per part de Direcció i de la Comissió d'Igualtat, en la qual participen els

membres de la representació social de l'empresa, la creació d'un pla amb accions que tenen l'objectiu de prevenir les conductes d'assetjament en l'àmbit laboral i assegurar que les persones siguin tractades amb dignitat i respecte. A més, la Comissió d'Igualtat és l'encarregada de fer el seguiment i l'avaluació de cadascuna de les mesures incloses al Pla d'Igualtat.

Reconeixement exterior

L'aposta d'Aigües de Barcelona per la igualtat s'ha vist reconeguda des de les institucions. L'agost de 2017, l'empresa va rebre el Distintiu d'Igualtat en l'Empresa, que és la màxima distinció atorgada per una institució pública en l'àmbit nacional, atorgat pel Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat. Aquesta marca d'excel·lència reconeix Aigües de Barcelona com a empresa que destaca en el desenvolupament de polítiques d'igualtat d'oportunitats entre

dones i homes en l'àmbit laboral, mitjançant la implementació de plans i mesures en aquest àmbit. Una política que també afecta el Consell d'Administració, amb el compromís d'augmentar la presència de dones fins arribar al 30% l'any 2021. Actualment, la paritat al Comitè de Direcció és del 40%, una xifra molt per sobre de l'habitual a les empreses dels sectors dels serveis bàsics, com aigua, gas i electricitat.

A més a més, el desembre de 2017, Aigües de Barcelona va obtenir la certificació del model EFR que atorga la fundació Más Familia. Aquest model, Empresa Flexible i Responsable, representa la implantació progressiva d'un sistema de gestió de la conciliació, introduint millores pràctiques i concretes en l'entorn de treball que tinguin un efecte immediat i positiu per a la plantilla.

Carmen Barreiro, la primera enginyera

Al llarg dels més de 30 anys que va ser part de la companyia, Carmen Barreiro va ocupar diversos llocs de responsabilitat, tant a Barcelona com a Llatinoamèrica. Un fet que va marcar la seva trajectòria professional i que també és una fita important en la història d'Aigües de Barcelona és que, el novembre de 1987, es va convertir en la primera dona enginyera que es va incorporar a la plantilla de la companyia. "Jo havia estudiat Enginyeria Industrial a Vigo –explica–, i mentre estava de visita a Barcelona vaig veure un anunci al diari en què buscaven un tècnic d'organització. No deia quina companyia era. M'hi vaig presentar i al cap de pocs dies ja em van trucar". Carmen Barreiro reconeix que se sentia "una mica rara" al principi, i és que en aquella època la presència de dones titulades era pràcticament inexistent. Només n'hi havia a llocs administratius i de secretariat. Amb el pas dels anys, però, aquesta anomalia s'ha anat corregint. Malgrat ser pionera, assegura que "mai m'he sentit discriminada" i elogia l'actual política d'igualtat de la companyia, "que fa que en aquest tema vagi per davant d'altres empreses".

NOMÉS HI HA UNA MANERA DE POSAR FRE AL CANVI CLIMÀTIC: **VIURE'L**

THE ZONE OF HOPE

UN ALTRE FUTUR ÉS POSSIBLE

BY
 Aigües de Barcelona

ACONSEGUEIX LA TEVA ENTRADA A
www.thezoneofhope.com

Entrada gratuïta per a tots els clients d'Aigües de Barcelona

FINS EL MAIG DE 2019
CARRER DELS ARCS, 5. BARCELONA

L'actualitat en 10 tuits

Col·laborem amb el voluntariat social

Patrocini de l'equip femení del CE Europa

Descobreix les xifres del cicle de l'aigua

La Lliga Maker de Sant Feliu, en marxa

La Fundació Agbar beca joves amb talent

Arranjament de la Font de Sant Ramon

Garantim l'aigua a qui no la pot pagar

Guardó de la Junta de Consum de Catalunya

La Model acull l'ÚsFestival

Posem en valor la naturalització d'espais

Reduir la petjada de carboni, un repte constant

La minimització de l'impacte ambiental, la potenciació d'energies netes i el foment de l'economia circular se situen al capdamunt de l'estratègia d'Aigües de Barcelona, que ha implementat diverses actuacions per reduir la petjada de carboni en la seva activitat diària. Pràcticament qualsevol acció implica l'emissió d'una quantitat de diòxid de carboni (CO₂) i d'altres gasos que provoquen el denominat efecte hivernacle.

Per poder mesurar la quantitat d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) associada a un producte o activitat, es va desenvolupar el concepte de petjada de carboni. Amb la informació que aporta, es pot avaluar la nostra contribució al canvi climàtic i constitueix un punt de partida per poder conèixer com es poden millorar els processos, reduir les emissions i realitzar un ús més eficient dels recursos. El coneixement i l'anàlisi de la petjada de carboni permeten identificar potencials reduccions de consums, de costos i d'altres emissions. A més, responen a una demanda creixent d'informació per part dels ciutadans, cada cop més sensibilitzats, i situa la gestió de les emissions de CO₂ com un valor estratègic dins de l'organització.

Classificar la petjada

Les emissions de gasos d'efecte hivernacle es classifiquen en tres nivells d'abast. El primer inclou les emissions directes, és a dir, aquelles procedents de l'activitat que l'organització controla. En el cas d'Aigües de Barcelona, la crema de combustibles fòssils, els vehicles propietat de la companyia en els seus desplaçaments, les emissions de procés de les estacions de depuració d'aigües residuals i els gasos fluorats. L'abast 2 són les emissions indirectes associades a la

Aigües de Barcelona segueix treballant per minvar l'impacte de la petjada de carboni, que permet avaluar la contribució de les nostres activitats a la reducció del canvi climàtic. És un dels eixos del compromís de la companyia amb el desenvolupament sostenible i el respecte pel medi ambient

APROFITAR L'ENERGIA SOLAR

Marquesines fotovoltaïques per recarregar els vehicles elèctrics instal·lades a l'ETAP de Sant Joan Despí.

AQUESTA ACCIÓ S'EMMARCA EN EL PLA AIGÜES 2020 DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE I CORRESPON AL SEGÜENT OBJECTIU:

Reducir les nostres emissions de CO₂

generació de l'electricitat consumida per l'organització, és a dir, les emissions que els productors d'electricitat generen per produir l'electricitat consumida per Aigües de Barcelona. Finalment, l'abast 3 es refereix a les emissions indirectes, les que procedeixen de les activitats que no són ni propietat de la companyia ni estan controlades per aquesta. Són atribuïbles als productes i serveis adquirits per l'organització. Aquí s'inclouen el transport de materials, reactius i residus, el tractament final dels residus, els viatges i desplaçaments de feina, el consum de reactius i les emissions dels efluentes de les depuradores. Com es veu, la petjada de carboni d'Aigües de Barcelona es produeix al llarg de tot el cicle urbà de l'aigua.

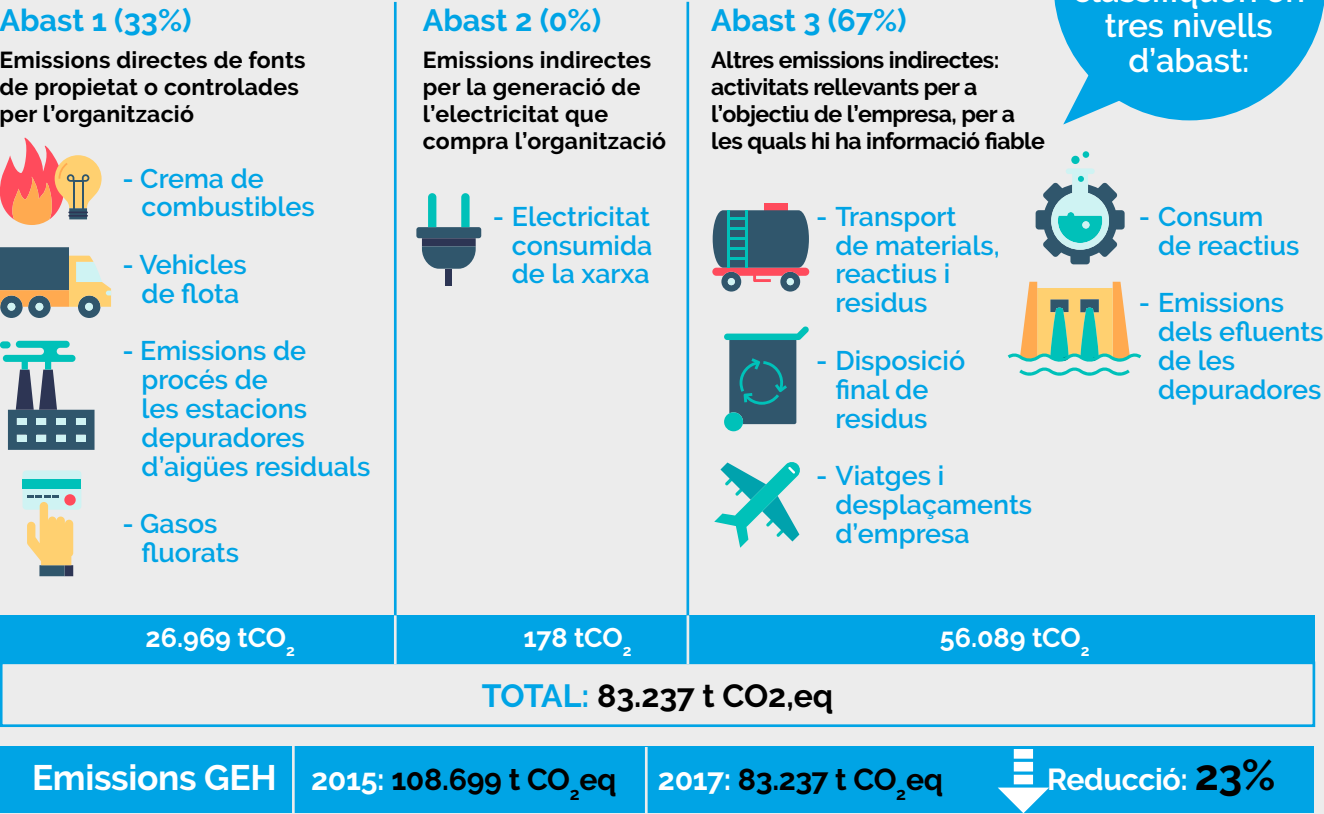
Fomentar la reducció

La petjada de carboni es mesura en tones de CO₂ equivalent (tCO₂eq) i es calcula a partir de les dades dels consums i els seus factors d'emissió. L'any 2015, per exemple, Aigües de Barcelona va emetre unes 108.700 tCO₂eq mentre que el 2017, últim any calculat, es van emetre 83.237 tCO₂eq, el que representa una reducció del 23%. Aquesta important reducció s'ha aconseguit gràcies als programes d'eficiència energètica, l'increment d'autosuficiència energètica mitjançant fonts renovables i la política de consum d'energia verda, aquella procedent de fonts renovables.

La informació de la petjada ens permet millorar els processos i reduir les emissions de GEH

La petjada de carboni d'Aigües de Barcelona*

Què és la petjada de carboni?
És una mesura de la quantitat d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) associats a un producte o activitat

* Es pren com a referència l'any 2017, l'últim amb dades calculades.

Aigües de Barcelona ha iniciat un projecte d'excel·lència per reduir la petjada que vol implicar tota la plantilla

Quant a la millora d'eficiència energètica, cal dir que la captura corresponent a aquest programa ha sigut de 18.430.000 KWh de 2011 a 2017, que correspon a una reducció de més de 7.200 tones de CO₂ eq (*), equivalent a més de 37.800 viatges d'anada i tornada en avió entre Barcelona i París. Algunes mesures han estat la instal·lació de recuperadors d'energia a l'EDAR Besòs; la substitució de la lluminària convencional per un sistema de leds a la seu d'Aigües de Barcelona a Collblanc i a altres instal·lacions; la substitució gradual de la flota de vehicles de combustió per vehicles elèctrics; la renovació integral d'algunes centrals de transport, entre d'altres. Aquestes mesures de reducció de la petjada de carboni a Aigües de Barcelona han estat emmarcades dins del sistema de gestió energètica segons la certificació ISO 50001. L'estratègia de reducció també es basa en incrementar l'autosuficiència

energètica i apostar per les energies renovables. El 2017 es van produir 19.007.047 kWh d'energia elèctrica a partir de la cogeneració mitjançant biogàs i 156.946 kWh a partir de plaques fotovoltaïques. Alguns exemples d'accions d'autosuficiència energètica són la instal·lació de turbines de generació hidràulica a la xarxa d'abastament i la instal·lació de marquesines fotovoltaïques per a la càrrega de vehicles elèctrics a l'ETAP de Sant Joan Despí.

A banda de l'estratègia de reducció del consum d'energia i l'increment d'autosuficiència energètica, la política d'ús de l'energia verda procedent de fonts renovables ha comportat que el consum elèctric hagi deixat de ser la font que més emissions de GEH genera.

Una eina pròpia

Aigües de Barcelona calcula des del 2011 la seva petjada de carboni. Els càlculs es realitzen seguint la guia de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic (OCCC) i amb una eina pròpia, Carboweb, que inclou una metodologia específica per al cicle integral de l'aigua desenvolupada pel Centre Tecnològic de l'Aigua (Cetaqua). D'altra banda, la companyia es va adherir el 2012 al programa d'acords voluntaris de l'OCCC, i des de llavors es verifica la petjada de carboni segons l'acreditació ISO 14064.

Estratègia futura

El 2018, Aigües de Barcelona ha iniciat un projecte d'excel·lència per desenvolupar una estratègia de reducció del carboni. Es busca l'actualització i millora continua del càlcul, identificar accions i establir un pla i uns objectius de reducció. A més, s'està treballant perquè l'estratègia impliqui i sensibilitzi tots els treballadors d'Aigües de Barcelona en aquest objectiu comú de contribuir a la sostenibilitat i reduir l'impacte de les activitats sobre el medi ambient. Per exemple, el Pla de Desplaçament d'Empresa pretén reduir les emissions associades al transport dels treballadors que contribueix a la petjada de la companyia. També en l'àmbit de l'abast 3, es treballarà la contribució dels proveïdors en l'estratègia de reducció.

(*) S'utilitza el factor d'emissió de l'electricitat 0,392 kg CO₂ eq/kWh de 2017, publicat per l'OCCC a la "Guia pràctica per al càlcul d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH). Març 2018".

“Cal fer accions efectives per reduir les emissions”

L'estratègia per reduir la petjada de carboni s'ha convertit en una de les prioritats d'Aigües de Barcelona en la seva aposta per el desenvolupament sostenible. Maria Josep Batalla, com a cap de Gestió i Desenvolupament, des de la Direcció de Suport Operatiu, dirigeix un projecte d'excel·lència que des del 2018 pretén identificar quina és l'estratègia més adient per reduir les emissions de CO₂. Maria Josep Batalla insisteix en què cal una tasca més intensa de divulgació d'aquest repte mediambiental: "En general, es parla molt de la petjada de carboni, però es coneix poc què vol dir i com es pot incidir en la seva reducció. Cal fer més accions per reduir les emissions i fer divulgació de les fites que es vagin aconseguint".

“Una eina per prendre decisions estratègiques”

Ester Salgado, tècnica de Qualitat i Gestió Ambiental a Aigües de Barcelona, explica que des del 2015 s'ha implantat a l'empresa una nova eina *on line* per calcular la petjada de carboni, Carboweb, "que inclou una metodologia específica per al cicle integral de l'aigua per a les emissions de procés en base a estudis de recerca del Centre Tecnològic de l'Aigua (Cetaqua)". Es tracta d'una eina compartida amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) "que permet també a d'altres companyies del cicle integral de l'aigua calcular les seves emissions. Conèixer la petjada de carboni s'ha convertit en una eina més per les empreses a l'hora de prendre decisions estratègiques".

La transparència, una eina de proximitat

La transparència, el bon govern i la participació són valors pels quals Aigües de Barcelona continua apostant, com demostra amb accions com la implementació del Portal Obert

EINA DE COMUNICACIÓ I PARTICIPACIÓ

Amb accés des del web corporatiu, el Portal Obert facilita la connexió entre Aigües de Barcelona i la ciutadania.

ràpida i fàcil des del web oficial de la companyia, és ser més pròxim a la població en un context de creixent demanda per part de la ciutadania d'un major coneixement, control i participació en el funcionament de les entitats que, com Aigües de Barcelona, gestionen un recurs públic i transcendental.

Un esforç transversal

La posada en marxa del Portal Obert ha estat un projecte transversal, que ha implicat equips de totes les àrees: jurídica, econòmica i de finances, compres, laboratori, clients, recursos humans, desenvolupament sostenible... Tot amb la

idea de facilitar una informació objectiva i responsable sobre el desenvolupament de la companyia. Una informació que inclou detalls sobre la gestió econòmica, els recursos humans, els convenis i col·laboracions o les certificacions de qualitat. Això marca una gran diferència vers les altres empreses de serveis bàsics, més reticents a facilitar informació interna sota l'ull de l'opinió pública. A més, l'enllaç de Participació Ciutadana permet un contacte directe amb la ciutadania, aprofundint en la vocació de servei d'Aigües de Barcelona.

Un dels aspectes més importants és que la informació publicada sigui universalment accessible i comprensible, tant els conceptes com el llenguatge o la

L'enllaç de transparència d'Aigües de Barcelona

L'Agència de Transparència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) es va crear el 2016. Entre d'altres temes, coordina el desplegament de les obligacions en matèria de transparència que preceptua la legislació, mitjançant la col·laboració amb les diferents àrees de govern de l'AMB, entitats vinculades i companyies prestadores de serveis públics. El mateix 2016, es va sol·licitar als responsables de tots els àmbits la designació d'una persona referent, anomenada "enllaç de transparència", que en el cas d'Aigües de Barcelona és Isabel Mascaró. L'equip d'enllaços de transparència rep una formació especialitzada i cada enllaç és el canal permanent i transversal per atendre els requeriments de l'Agència de Transparència dins del seu àmbit de competències, a fi de vetllar pel compliment de la normativa de transparència i accés a la informació pública. A tal efecte, es convoca l'Aula de Transparència, un espai de formació dirigit als enllaços de transparència i obert als directius i el personal tècnic de les entitats vinculades i prestadores de serveis i dels municipis metropolitans. Des de la primera Aula de Transparència, el juny de 2016, han tingut lloc nou jornades i dos seminaris internacionals. Això ha permès aprofundir en matèries com els reptes de la transparència aplicada; el dret d'accés i la contractació pública; els reptes del bon govern, els conflictes d'interès i prevenció de riscos penals; la igualtat de gènere i transparència, o el Reglament europeu de protecció de dades.

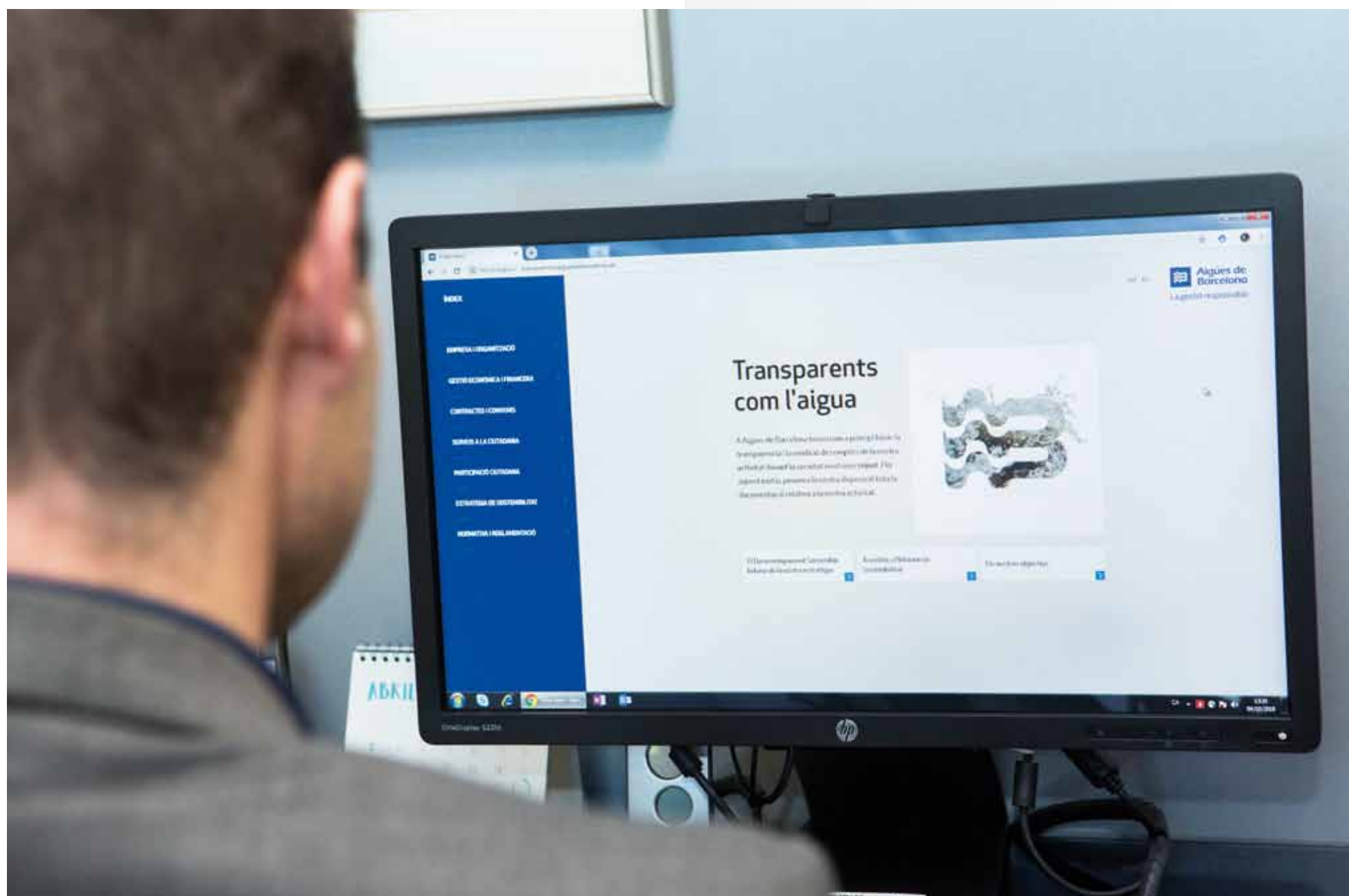
El desembre de 2014, la Generalitat de Catalunya va aprovar la Llei de transparència. Es tracta d'una reglamentació que vetlla per la transparència, l'accés a la informació pública i el bon govern dels poders públics i d'altres agents amb funcions d'interès general. Aigües de Barcelona, com a empresa mixta i atesa la participació pública de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), no estava obligada a aplicar directament aquesta llei, encara que fos concessionària d'un servei de titularitat pública, com l'abastament d'aigua. Malgrat això, i no ser exigible cap obligació de publicitat activa, va decidir ser proactiva en aquest tema i implementar una eina informàtica que permetés facilitar la seva projecció i aprofundir en les bones pràctiques en la seva gestió diària: el Portal Obert.

Aquesta acció s'emmarca dins del Pla Aigües 2020 i neix de la sensibilitat d'Aigües de Barcelona amb el territori i l'entorn social on desenvolupa la seva activitat, conscient que ofereix un servei públic estratègic, com és el de garantir l'abastament d'aigua als més de tres milions d'habitants de l'àrea metropolitana de Barcelona. Un dels objectius del Portal Obert, al qual es pot accedir d'una manera

AQUESTA ACCIÓ S'EMMARCA EN EL PLA AIGÜES 2020 DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE I CORRESPON AL SEGÜENT OBJECTIU:

Gestionar el servei de forma transparent basant-nos en el diàleg amb els nostres grups de relació

La informació publicada ha de ser universalment accessible i comprensible, oberta a tothom

visualització dels continguts, assumint la falta de coneixement especialitzat del públic general, per exemple en temes de reglamentació. A més, s'ha de ser molt curós per superar l'escletxa digital, és a dir, tenir en compte la part de la ciutadania poc acostumada a fer ús de les noves tecnologies (per edat, falta de formació...) i respectar les diversitats funcionals, físiques, sensorials i intel·lectuals.

UNA FEINA COLLECTIVA

L'equip responsable del projecte de Transparència d'Aigües de Barcelona, emmarcat dins del Pla Aigües 2020.

“Aigües de Barcelona ha fet un treball extraordinari en transparència”

La Càtedra Ethos d'ètica aplicada de la Universitat Ramon Llull porta més de quinze anys assessorant empreses, administracions públiques, ONG, clubs esportius... “a ser el més coherents possibles amb la missió i els valors que publiciten. Els ajudem de moltes maneres: amb l'elaboració d'un codi ètic, de programes de bones pràctiques, de memòries de responsabilitat social corporativa... Fem que els seus valors ètics siguin reals, no es quedin en mera cosmètica”. Així ho explica el Dr. Francesc Torralba, filòsof i teòleg, que dirigeix la Càtedra Ethos, que ha collaborat a desenvolupar la política de transparència d'Aigües de Barcelona. “La companyia ha fet un treball extraordinari en aquest sentit –explica–. S'ha dotat d'un codi ètic, ha obert un Portal Obert de transparència, ha posat en marxa una oficina de *compliance* que vetlla pel compliment de totes aquestes qüestions... I no ho ha fet des de la coacció d'un imperatiu com la

Llei de transparència, sinó des de la convicció”. El Dr. Torralba recorda que, com a empresa mixta, Aigües de Barcelona no està legalment obligada a fer tants esforços, “però com a companyia que presta un servei públic tan bàsic i necessari com l'abastament d'aigua ha entès el valor de la transparència, sense por a posar molts detalls interns davant l'opinió pública”. Considera que “la ciutadania exigeix actualment tenir accés a una informació clara, intel·ligible, amb la qual pugui contrastar les seves inquietuds”. A més, des de la Càtedra Ethos es fa una avaluació detallada de tots els aspectes que abasten la política de transparència de l'organització “per quantificar amb els seus responsables on som a cada etapa, i on podem millorar. El més important és que Aigües de Barcelona està involucrada en aquest projecte a tots els nivells”.

Auditoria del Portal

El compromís d'Aigües de Barcelona amb aquest projecte va més enllà. Aquest mateix any ha encarregat una auditoria del Portal Obert a la Càtedra Ethos de la Universitat Ramon Llull, dirigida pel doctor Francesc Torralba, amb la missió de detectar els aspectes on es pot millorar, tant en la configuració com en l'accessibilitat o l'actualització de la informació, per fer-la més útil pels interessos i necessitats de la ciutadania. Sempre amb compliment dels estrictes estàndards marcats per la Llei de transparència.

La implementació del Portal Obert ha permès a l'organització avançar en la governança i regulació interna, facilitant que siguin més objectives i ordenades l'aplicació dels procediments i la presa de decisions. També permet explicar vers l'exterior el funcionament de la companyia i facilita una rendibilitat immediata en aspectes de credibilitat i confiança davant la ciutadania. En aquets sentit, l'actuació que ha suposat el Portal Obert, i les millores en pràctiques de bon govern autoimposades, sense la necessitat d'una exigència legal, forma part de l'ADN d'Aigües de Barcelona d'apostar per l'excel·lència en tots els seus processos.

“La societat ens exigeix ser cada cop més transparents”

Maria Rosa Ruiz ha gestionat la informació que, des de la Direcció de Regulació i Governança, ha servit per emmarcar la posada en marxa del Portal Obert: “A banda de la informació jurídica important, s'ha treballat conjuntament amb el Departament de Contractació per determinar i concretar tot el contingut relatiu a contractes i serveis. Fins ara, aquesta informació es podia trobar parcialment al web corporatiu d'Aigües de Barcelona, però no era completa i no estava centralitzada en un sol punt”. L'objectiu a partir d'ara és adaptar tota la informació a les necessitats de transparència que vagin sorgint. Com explica Maria Rosa Ruiz, “amb la posada en marxa del Portal Obert, l'objectiu és arribar millor a la ciutadania i, en definitiva, seguir la tendència actual de la societat que ens exigeix ser cada cop més transparents.”

“El Portal Obert, un projecte transversal”

Sergi Biete, director de Zona Barcelona Sud, ha estat el responsable del projecte de Transparència d'Aigües de Barcelona. “Es tracta d'un projecte transversal –explica–, en el qual han participat diferents àmbits de l'empresa a partir d'una avaluació prèvia que ens ha dut a preguntar-nos com som de transparents”. El resultat d'aquest procés es va presentar el desembre de 2017 i és el Portal Obert, que aglutina la informació subjecta al règim de transparència. “Tothom: ciutadans, proveïdors, administracions... pot accedir a aquest portal que ofereix una informació exhaustiva sobre la companyia, com la memòria econòmica, l'estructura orgànica, informació sobre retribucions salarials, convenis i collaboracions, certificacions de qualitat, contractacions i licitacions, etc. Ara toca actualitzar i millorar els continguts i els accessos a aquesta eina per assolir tots els objectius de transparència”, conclou.

Implicats amb el teixit social

Les persones i la ciutat són dos dels eixos estratègics d'Aigües de Barcelona. Un compromís que es manifesta en la seva participació en les activitats que organitzen les entitats socials i culturals metropolitanes

Aigües de Barcelona va participar en la Festa Major del barri barceloní d'Hostafrancs col·laborant en una exposició sobre sostenibilitat. Es presentava en forma de *Manifest del turista responsable* i consistia en un decàleg en el qual es resumien les recomanacions per assolir un món més responsable i sostenible. Repassava els diferents perills que amenacen el planeta, des de l'esgotament dels recursos naturals a causa de la sobreexplotació per part de l'ésser humà, fins a la contaminació, l'excés de fertilitzants als rius o la invasió dels espais naturals. A la mostra, s'explicava la gestió responsable dels recursos que realitza la companyia, destacant la importància de l'economia circular com a paradigma en la lluita contra el canvi climàtic", diu Sergi Biete, director de Zona Barcelona Sud d'Aigües de Barcelona. En el marc dels tres eixos estratègics que s'ha marcat l'empresa –persones, aigua i ciutat–, "els dos primers són importants, però en el marc de l'àmbit de ciutat hi ha les col·laboracions amb les associacions

AQUESTA ACCIÓ S'EMMARCA EN EL PLA AIGÜES 2020 DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE I CORRESPON AL SEGÜENT OBJECTIU:

Esdevenir agent actiu en el desenvolupament de la comunitat local

de veïns, de barri, de comerciants... Entenem que la nostra responsabilitat també és participar-hi i donar-los suport".

En la seva intervenció, Sergi Biete va insistir que "el nostre vector principal és la sostenibilitat i per això col·laborem amb aquest tipus d'exposicions". També van participar en l'acte Montserrat Ballarín, regidora del Districte de Sants-Montjuïc, i Lluís Llanas, president de l'Associació de Comerciants de l'Eix Creu Coberta. Tots dos van destacar la importància d'incorporar costums i hàbits sostenibles en el dia a dia, com el comerç de proximitat. Llanas va recordar el valor didàctic de l'exposició, assegurant "que la contaminació és una cosa molt de les ciutats. La solució

ACTE AL CARRER

Sergi Biete, director de Zona Barcelona Sud, segueix les explicacions durant la Festa Major d'Hostafrancs. Al centre, quarta per l'esquerra, Montserrat Ballarín, regidora del Districte de Sants-Montjuïc.

"Sempre hem tingut la voluntat de la proximitat"

"A Aigües de Barcelona sempre hem tingut la voluntat de la proximitat en els entorns on operem", afirma Manel Giraldo, director territorial de la companyia, a la qual va representar en el pregó de les festes del Pilar del Centro Aragonés de Barcelona. "Per a entitats tan arrelades a Barcelona com aquesta –conclou– era un dia molt important. Ens van convidar a compartir-la amb ells i estem encantats d'haver-ho fet". Aquesta proximitat "té dues línies d'actuació. D'una banda és el suport a un acte cultural, la seva festa gran, en la qual els vam acompanyar. De l'altra, és una línia de sostenibilitat, on mirem d'explicar això que per a nosaltres és molt important, que és la gestió responsable".

"La festa és una oportunitat perquè la gent es retrobi"

Des de l'esclat de la crisi econòmica, les aportacions de les administracions públiques a un gran nombre d'activitats s'ha reduït, i entre els que més ho han patit hi ha les entitats i associacions culturals i de barri. Per això, Jesús Gascón, president del Centro Aragonés de Barcelona, assegura que "a nosaltres, la col·laboració d'Aigües de Barcelona ens ha vingut molt bé. Notem molt la crisi. No són llocs de treball, però la sentim força". Les festes, com les del Pilar "són per a tothom, una oportunitat perquè la gent es retrobi".

UNA RELACIÓ DE PROXIMITAT

Manel Giraldo, director territorial d'Aigües de Barcelona (esquerra) i Jesús Gascón, president del Centro Aragonés de Barcelona.

“La nostra responsabilitat també és donar suport a les associacions de veïns, de barri, de comerciants...”

ha d'estar també en les ciutats i som la societat civil a través de les nostres associacions els que ho hem d'empènyer”.

Connexió amb les cases regionals

Aigües de Barcelona també col·labora de manera assidua amb les cases regionals de Barcelona, entitats amb una gran trajectòria a la ciutat i que fa anys que contribueixen a la integració i la convivència. Un nou exemple va tenir lloc el 6 d'octubre, amb el pregó de les festes del Pilar a Barcelona, organitzades pel Centro Aragonés. El pregó va comptar amb la presència de Manel Giraldo, director territorial d'Aigües de Barcelona, que va fer entrega d'unes litografies al president de

UNA ENTITAT MOLT ARRELADA

Un moment de l'acte que, amb motiu de les festes del Pilar, va organitzar el Centro Aragonés de Barcelona.

l'entitat, Jesús Gascón, i a la pregonera d'enguany, l'escriptora Luz Gabás, autora de la novel·la *Palmeras en la nieve*, que va destacar la importància de la cohesió social. Amb la seva participació en aquests actes, la companyia posa en relleu la seva voluntat de proximitat amb el món associatiu de la ciutat. Com va explicar Manel Giraldo, “el que volem és mostrar com aquesta proximitat és real, que també participem en allò que és important per a cadascuna de les comunitats amb les quals estem treballant”.

Manel Giraldo assenyala que en les relacions amb les entitats culturals, de barri i veïnals, “els parlem del que és la nostra identitat de marca, la gestió responsable. Els expliquem l'esforç que hi ha darrere d'un gest tant senzill com obrir l'aixeta d'aigua”. En relació amb el concepte de responsabilitat, “detallem tot allò que fem des de fa anys per garantir que ningú es queda sense aigua. Les entitats ho agraeixen perquè no deixa de ser informació per a aquelles famílies que no poden pagar el rebut, que saben que no se'ls tallarà el subministrament”.

També amb l'esport

Aquesta relació també en manifesta en les convocatòries esportives populars, cada cop més presents a la vida de la ciutadania. El passat 12 d'octubre, Aigües de Barcelona va ser un dels col·laboradors del XVI Aquatló Badalona, que enguany va debutar en la modalitat per equips. A la bossa que es repartia amb la inscripció, els participants rebien un got plegable per beure aigua i un val per a dues entrades al Museu Agbar de les Aigües. A més, durant tot el recorregut de la prova, van poder recollir gots reciclables amb aigua per poder hidratar-se, una de les qüestions de salut fonamentals quan s'està practicant una activitat esportiva.

PRESENTS A BADALONA

Els participants a l'Aquatló Badalona van rebre gots reciclables d'aigua per poder hidratar-se durant la prova,

“Cal més sensibilització sobre el canvi climàtic”

La mostra sobre sostenibilitat que es va fer a Hostafrancs “té l'objectiu de sensibilitzar les persones sobre el canvi climàtic”, explica Lluís Llanas, president de l'Associació de Comerciants de l'Eix Creu Coberta i vicepresident executiu de la Fundació Barcelona Comerç. Aquesta entitat agrupa 23 eixos comercials de Barcelona, amb unes 25.000 botigues de proximitat. Llanas va agrair el suport d'Aigües de Barcelona i va assenyalar que als visitants que van passar per la mostra se'ls van facilitar uns consells bàsics per actuar contra el canvi climàtic. Entre aquests, per exemple, “reduir la despesa energètica, d'aigua i de mitjans de transport contaminants; ha de ser una actitud constant”.

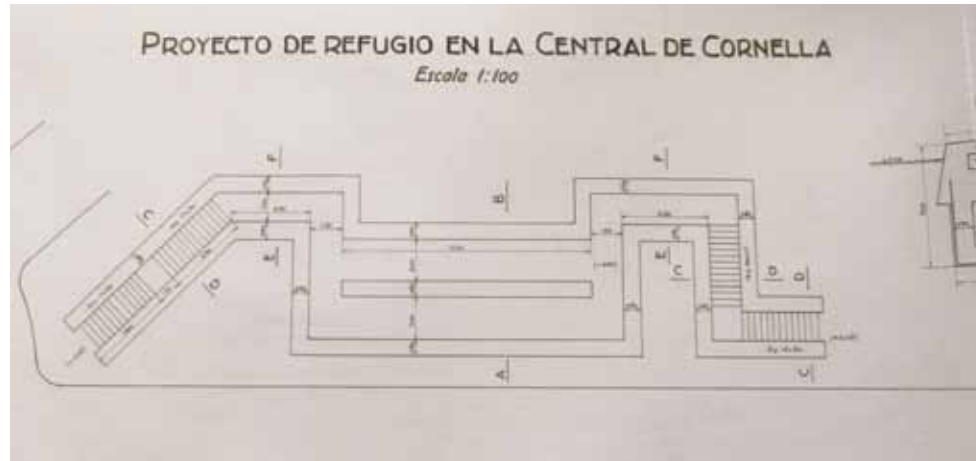

“Als assistents els expliquem l'esforç que hi ha al darrere d'un gest tan senzill com obrir l'aixeta de l'aigua”

El refugi antiaeri de la Central Cornellà

Construït durant la Guerra Civil, va servir per protegir la plantilla dels bombardejos de l'aviació feixista

La ciutat de Barcelona va sofrir els primers bombardejos l'any 1937, la majoria protagonitzats per l'aviació italiana, amb base a l'illa de Mallorca. Aquests atacs es van estendre ràpidament als municipis veïns. Va ser el cas de Cornellà, que es va convertir en un objectiu estratègic, ja que acollia les instal·lacions d'empreses d'alt valor estratègic, com Siemens, Campsa i Aigües de Barcelona, aquesta amb més de 250 treballadors. Amb el pas de la guerra, els bombardejos, que també castigaven la població civil, van ser cada vegada més intensos. El 29 d'octubre de 1938, per exemple, van morir a Cornellà quatre persones de la mateixa família.

Les dificultats per garantir el bon funcionament de la Central Cornellà, en marxa des del 1909, es van anar agreujant: menys personal (molts havien estat mobilitzats i enviats al front o traslladats a altres empreses); talls continus de subministrament elèctric; racionament de benzina i clor per potabilitzar l'aigua... Els

El servei d'abastament no va deixar de funcionar malgrat les adversitats

treballadors, que havien pres el control de l'empresa, es van dirigir a les autoritats per poder disposar de fluid elèctric sense talls i que determinats empleats (tècnics i enginyers) fossin alliberats de les seves obligacions militars, ja que eren imprescindibles per al manteniment i funcionament de la maquinària. Aquesta situació es va veure agreujada per l'augment de la població de Barcelona i la seva àrea a causa de l'arribada del Govern republicà i la seva administració i de centenars de milers de refugiats.

Per protegir la població civil dels bombardejos, es van començar a construir refugis antiaeris, alguns aprofitant estructures subterrànies, com pous o túnels, i d'altres, de nova construcció.

ELS PLÀNOLS DEL REFUGI

Va ser dissenyat per facilitar una evacuació ràpida i pal·liar els efectes dels bombardejos.

L'Ajuntament de Cornellà va sol·licitar a la Conselleria de Defensa de la Generalitat la construcció de refugis per als treballadors i la instal·lació d'artilleria de defensa. A més, a la Central Cornellà vivien alguns treballadors amb les seves famílies, i fins i tot es van acollir alguns refugiats a l'antiga masia de Can Serra.

La construcció del refugi antiaeri va contribuir al gran esforç col·lectiu de la plantilla d'Aigües de Barcelona, que va mantenir el servei d'abastament amb regularitat llevat d'algunes petites restriccions. Això va permetre que l'aigua arribés a les llars, a les indústries de guerra, als hospitals i a les dotacions de bombers que havien d'afrontar els incendis ocasionats pels bombardejos.

PLANTILLA COMPROMESA

Treballadors de la Central Cornellà als anys 40, poc després de la Guerra Civil.

SOLIDESA QUE IMPRESSIONA

El refugi ha estat condicionat per poder ser obert a les visites al públic.

Obert als visitants

El refugi antiaeri de la Central Cornellà es va obrir al públic coincidint amb la Nit del Museus del 2015, després d'unes obres de condicionament. Actualment, es pot visitar en ocasions puntuals: Nit dels Museus, Jornades Europees de Patrimoni, Setmana de Turisme Industrial i l'Open House. S'hi entra per unes escales no massa profundes (el refugi està sobre l'aquífer del Llobregat) que donen a un passadís en forma de ziga-zaga, un recurs per evitar que, en cas que una bomba caigués just a l'entrada, l'ona expansiva i la metralla toqués les persones refugiades a l'interior. Protegit per una volta que en garanteix la solidesa, té dues entrades per facilitar l'accés ràpid des dels diferents tallers. El cos central es divideix en dues parts, separades per un mur de contenció. Disposa de forats d'aireig connectats amb l'exterior i d'un sistema d'il·luminació per evitar que es quedés a les fosques. El refugi va complir amb la seva funció i va ser clau per garantir el funcionament de la Central Cornellà al llarg de tota la guerra. Per més informació, es pot consultar el web del Museu Agbar de les Aigües (museuagbar.com).

Si A casa sou MÉS DE 3, PER CADA PERSONA ADDICIONAL TENIU BONIFICACIÓ.

+ 100
LITRES

+ 100
LITRES

100 litres més bonificats per persona addicional i dia.

Totes les llars de Barcelona i les ciutats de l'àrea metropolitana gaudeixen de 300 litres d'aigua al dia a un preu bonificat. Però, a més, si a casa sou més de 3, per cada persona addicional podeu sol·licitar 100 litres més al dia amb la mateixa bonificació.

Informa-te'n al 900 710 710, a les nostres oficines i a aiguesdebarcelona.cat

**Aigües de
Barcelona**

La gestió responsable